

**Методика визначення впливу
міжнародних чинників на розвиток системи
загальної середньої освіти в Україні**

Мезенцева О. І.

Орієнтуючись на наукові пошуки українських і зарубіжних учених щодо прогнозування розвитку освітніх, соціальних, економічних та інших систем у контексті євроінтеграційних процесів, спираючись на результати розвідок із прогнозування розвитку загальної середньої освіти України, ми виділили групи міжнародних чинників розвитку загальної середньої освіти в Україні, а саме: політичні, економічні, інституціональні, галузеві, соціально-психологічні, етичні, демографічні, екологічні.

З метою одержання експертної думки освітян щодо впливу цих чинників на розвиток системи загальної середньої освіти в Україні, визначення їхньої

оцінки рівня цього впливу задля створення прогностичних моделей розвитку цієї системи нами було розроблено **методику експертного опитування щодо визначення впливу міжнародних чинників на розвиток системи загальної середньої освіти в Україні** та проведено пілотне дослідження на базі закладу загальної середньої освіти міста Києва.

У підготовці й проведенні експертного опитування ми поклалися на алгоритм експертного опитування, розроблений О. О. Прохоренком, що передбачає реалізацію шести послідовних етапів, а саме: підготовчого, організаційного, збирання експертної інформації, опрацювання й аналізу експертної інформації та підсумкового.

Узагальнення результатів проведеного дослідження дає нам змогу констатувати, що педагогічні працівники усвідомлюють вплив економічних, політичних, соціально-психологічних та етичних міжнародних чинників розвитку загальної середньої освіти, як такі, що перебувають у зоні найближчого впливу. При цьому галузеві чинники не усвідомлюються, не зважаючи на здійснення реформ, а демографічні та екологічні не переживаються експертами, як впливові взагалі. Освітнянами частково реалізуються програми міжнародної співпраці та інституціонального партнерства, проте ресурси міжнародних фінансових програм і проектів не використовуються, або ж використовуються на мінімальному рівні.

Результати дослідження дали змогу запропонувати низку **прогностичних заходів** (формування сценаріїв розвитку закладу на основі конкретних показників), **планувальних заходів** (розробка програм, планів, формування пріоритетних напрямів діяльності, зокрема створення робочих груп з пошуку грантів та написання програм академічних та культурних обмінів, пошуку партнерських шкіл тощо), **інформаційних заходів** (створення інформаційного центру щодо міжнародних обмінів, літніх таборів, мовних курсів, міжнародних проектів тощо, що відбуваються як в Україні, так і за її межами) та **мотиваційних заходів** (формування стимулів щодо розширення сфери діяльності вчителів, батьків, адміністрацій щодо міжнародної діяльності та співпраці, що зможе покращити показники якості освіти закладу в цілому).